

DEZINFORMACE V DOBĚ KORONAVIROVÉ, CO SE ŠÍŘILO A ŠÍŘÍ O COVID19

Kamil KOPECKÝ

Současná omezení spojená s šířením nemoci COVID-19 s sebou přinesla celou řadu informací, které nejsou pravdivé, vycházejí ze spekulací a konspirací a které využívají strachu obyvatel z hrozby, o které toho víme docela málo. Můžeme spekulovat o tom, odkud se virus vzal, zda unikl nebo neunikl z armádních laboratoří či zda skutečně došlo k náhodnému přenosu ze zvířete na člověka, zde je velmi obtížné dopátrat se pravdy. Existuje však celá řada informací o COVID19, které jsou jasně nepravdivé a dokonce nebezpečné, protože nabádají k nebezpečnému chování.

Jedna z prvních informací, která se o nemoci COVID19 objevila, byla informace o tom, že **virus ani nemoc neexistuje a že jde o spiknutí "elit"**, které chtějí např. vymýtit ekonomicky neaktivní část populace (senioři), zničit konkrétní skupinu podnikatelů na úkor korporací apod. Jde o podobný způsob konspirací, který se objevil u nemoci HIV v 90. letech minulého století - zde konspirátoři tvrdili, že v případě epidemie AIDS v Africe jde o [rafinované spiknutí západních vědců](#), které má za cíl zničit africké obyvatelstvo a omezit jeho svobodu žít tradičním způsobem.

Další dezinformace, která se šíří v českém prostředí, tvrdí, že **koronavirus vznikl proto, aby spustil světovou hospodářskou krizi**, a v jejím pozadí stály finanční skupiny Rockefellerů a Rothschildů. Bohužel operace byla zpackaná, protože Čína kontrolovala mohutnou protiakcí a [izolovala centra nákazy](#). V podobném duchu pak vznikaly další obdobné teorie o

tom, že šlo o **selektivní biologickou zbraň namířenou na Čínu**. Přestože odborníci jasně vysvětlují, že [neexistují žádné důkazy o tom, že by šlo o biologickou zbraň](#), dezinformace si žijí svým životem a vesele se dál šíří - [třeba ústy politiků](#). Podle dalších informací COVID19 vznikl díky farmaceutické lobbey, která profituje ze zvýšeného zájmu o nákup léků a dalšího zdravotnického vybavení.

Rovněž se objevily informace o tom, že nad Evropou provádí **letadla podezřelé kobercové nálety** a zcela jistě tato aktivita souvisí s COVID19. Nicméně podle registračních značek [bylo potvrzeno](#), že jde o letadla společností zabývajících se geoinformatikou, která realizují mapování terénu pro tvorbu digitálních map.

Konspirační teorie rovněž spojují COVID19 a mobilní síť 5. generace (5G). Konspirátoři tvrdí, že **nemoc COVID19 přímo způsobují frekvence používané bezdrátovou technologií 5G**, které zároveň oslabují imunitu člověka. V souvislosti s šířením této dezinformace pak byly v mnoha zemích zaznamenány [útoky vandalů na telekomunikační antény](#). Podle dalších teorií se pak COVID19 prostřednictvím 5G sítí přímo šíří. Ano, jde o nepravdivé informace, ale přesto si své příznivce v řadách konspirátorů našly.

Mezi další zprávy, které se ve spojení s COVID19 v online světě objevily, patří zaručeně pravdivé informace o tom, [nemoc úmyslně roznegli Evropou američtí vojáci při cvičení NATO Defender Europe 20](#), podle dalších konspirátorů COVID19 přinesli do Evropy uprchlíci apod. Podle dalších zpráv rovněž koronavirus roznášejí **poštovní zásilky z Číny, především pak z oblíbeného Aliexpressu**. I toto není pravda, balíčky putují z Číny několik týdnů a virus nemá šanci cestu přežít, i kdyby se snad nějak hypoteticky do balíčku či na něj dostal.

Další skupina dezinformací se věnuje metodám, jak se COVID19 zbavit. V této oblasti se vyrojilo kvantum zaručených receptů, jak se této nemoci zbavit. Jedním ze zaručených receptů proti COVID19 je [pravidelná konzumace horké vody](#), virus totiž podle dezinformátorů zahyne při teplotě 26-27 stupňů Celsia, základem je tedy chodit hodně na slunce a pít hodně horké vody. Jde však samozřejmě o mnohokrát vyvrácenou dezinformaci. Ze stejného

soudku jsou mýty o **pití vody každých 15 minut** - podle dezinformátorů virus, který vstoupí do úst, voda přenesse do jícnu či žaludku, kde jej zničí žaludeční kyseliny.

U Čechů je zvláště oblíbená dezinformace o tom, že **koronavirus zabíjí pití alkoholu**, tedy pokud budeme pravidelně pít alkohol, jde o zaručeně funkční prevenci proti koronaviru. Přestože se alkohol k dezinfekci vnějších povrchů používá, jeho pravidelné a časté vnitřní užívání nám zabije především mozkové buňky - a ani cirhóza jater není pro člověka zrovna příjemná. V Iránu, kde je alkohol nelegální, zemřelo kvůli této dezinformaci přibližně 300 osob při [otravě metanolem](#). Stejně tak nám zásadně nepomůže **častá konzumace česneku**, který je stoprocentně účinný na upíry, ale na koronavirus nezabírá. Podle dalších zdrojů pak na COVID19 stoprocentně zabírá med.

Milovníci kouření pak jistě ocenili dezinformaci o tom, že **kouření koronavirus zabíjí** a je spolehlivou cestou jak zabránit, aby nám virus vnikl do těla. Omyl, přestože vykouříte třeba 2 krabičky cigaret denně, kontaminaci koronavirem nezabráníte.

Infografika Ministerstva zdravotnictví ČR upozorňující na časté mýty spojené s COVID19

Dezinformace však velmi často šíří také vrcholní politici, včetně prezidenta USA, Donalda Trumpa. Ten nedávno na své [tiskové konferenci](#) navrhl, zda by **lidé nemohli používat na koronavirus dezinfekční prostředek typu sava**, a to vpichováním do žil. Okamžitě reagovali experti, kteří upozorňovali, že jakékoli doporučování nitrožilní aplikace nebo pití dezinfekčních prostředků je nebezpečné. V podobném duchu pak Trump doporučoval pro boj s koronavirem [chlorochin](#) či jeho varianty hydroxychlorochin, které se v minulosti využívaly jako antimalarikum. Mají však velmi silné vedlejší účinky - mohou způsobovat srdeční arytmii, pokles krevního tlaku, poškozují nervy a svaly atd. Navíc chlorochin je vysoce toxická látka.

O tom, že podobné rady mohou být velmi nebezpečné, se přesvědčili [postarší manželé z Arizony](#), který byli ve vážném stavu převezeni do nemocnice poté, co vypili jako prevenci proti

COVID19 čistící přípravek, který obsahoval chlorochin, který označil americký prezident jako jeden z potenciálních hlavních prostředků boje proti koronaviru. Přestože byli manželé převezeni velmi rychle do nemocnice v Phoenixu, muž zemřel na srdeční zástavu.

...WHAT pic.twitter.com/CCOYIsfSm7

— Pod Save America (@PodSaveAmerica) [April 23, 2020](#)

Další zprávy rovněž radí **používat na COVID19 vysoké dávky antibiotik**, případně pravidelné používání antibiotik (jako formu prevence). Antibiotika však působí proti bakteriím, ne proti virům. Navíc se pravidelnou konzumací antibiotik snižuje jejich účinnost. Nicméně v případě hospitalizace vám mohou být podána antibiotika na [léčbu ostatních infekcí organismu](#).

Problém s dezinformacemi spojenými s COVID19 spočívá v tom, že o tomto viru víme doposud velmi málo a je tedy snadné o něm vyslat do světa jakoukoli nepravdivou a nepodloženou informaci, která může velmi rychle putovat internetem a je obtížné ji ověřit. Pokud je dostatečně šokující, může velmi rychle získat pozornost a velké množství sdílení. Bohužel pak mohou dezinformace vyvolat velmi nepřiměřené reakce, které mohou v extrémní podobě (např. při snaze pročistit dělo čistícími prostředky) způsobit vážné újmy na zdraví.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci